

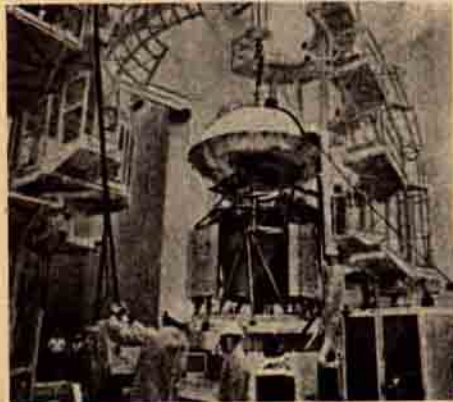
KIZIL GEZEGENE DOĞRU

Amerika Birleşik Devletlerinin kuruluşunun 200. dönüm yılında Mars'a iniş yapacak ve orada hayat olup olmadığını inceleyecek ilk uzay aracının atılması için Amerikalılar hazırlıklara başladılar.

REINER FAUL

Amerika Birleşik Devletlerinin 200. yaş günü için yapılacak kutlama törenin ilk davul sesi kulaklara gelmeğe başlamıştır. Cape Canaveral'daki Ay İstasyonundan önümüzdeki günlerde ilk «Viking-uzayaracı» Mars'a fırlatılacaktır. On ay kadar sonra da oraya ulaşacak, birkaç hafta bu gezegenin etrafında tur atacak, iki fotoğraf kamerasıyla inilecek elverişli yerleri saptayacak ve sonra araçtan oraya yumuşak iniş yapacak bir laboratuvar indirecektir. Bu iniş tam Amerika Birleşik Devletlerinin doğum günü olan gelecek yılın 4 Temmuzunda olacaktır.

Uzay İdaresinin, Nasa'nın, 750 teknisyeni Amerikan Ulusuna bu doğum günü hediyesinin başarısını bildirmek için 20 dakika beklemek zorunda kalacaklardır. Zira Mars ile Dünyamız arasındaki 330 milyon kilometreyi geçmek için radyo sinyalleri bu kadar zamana ihtiyaç gösterirler.

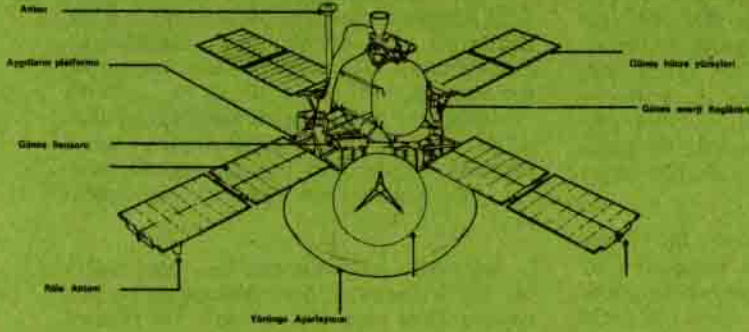

Mar's incek araştırma laboratuvarı da radyo ile işletilecektir: 3 metre uzunluğunda bir vinç kolunun ucundaki bir ekstakatör kepeçesi ta uzaklardan aldığı emirle harekete geçecek ve kızıl Mars toprağından bir miktar alacaktır. Sonra vinç kolu geri çekilecek ve bu prova toprağı, konserve kutusuna benzeyen minyatür bir laboratuvara dökülecektir. Bundan sonra laboratuvar otomatik olarak kapanacak ve çalışmasına başlayacaktır. 15 kilogram ağırlığındaki araştırma kutusunun içinde düzinelerle sıcaklık ölçen aygıtlar, radyoaktif gazlarla dolu küçük şişeler, ocaklar ve güneş ışığının yerini alan bir xenon lambası bulunmaktadır. Bu aygıtlar ve labor ünitesinin 140.000 elektronik parçacığı Mars tozları arasında, bu gezegende hayatın aşağı formlarıyla ilgili herhangi bir izi bulunup bulunmadığı sorusuna cevap arayacaklardır.

Her zamankinden daha büyük bir özenle —olsa olsa Apollo ay programıyla kıyaslanan— Nasa, bu Viking projesini hazırlamıştır. Mars girişimi Amerikanın dünya üzerinde doğum günü törenleri için harcayacağı paranın iki katına, yani bir milyar dolara çıkacaktır. İki uzay aracının (Viking II uzay gemisi on gün sonra Mars'a yollanacaktır) çalışmaları sırasında Nasa bilginleri programlarını Mars'dan alacakları bilgilere göre yeniden düzenleyeceklerdir.

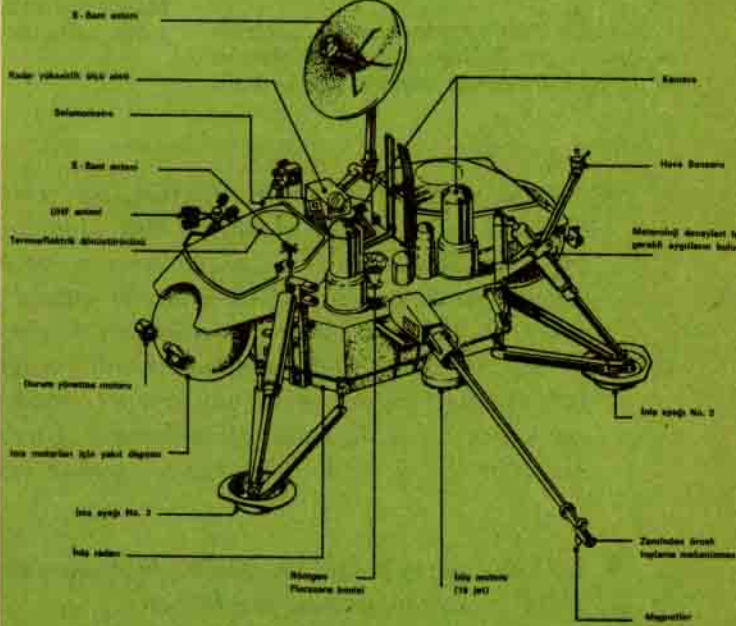
Viking Uzay aracı Cape Canaveral'a gitmeden önce PASADENA'daki laboratuvarı son retuşları yapılırken.

Viking Uzay Aracı

Burada Viking Uzay aracı Mars yolunda güneş tarafından aydınlatılan yarıdan gösterilmiştir.

Viking İncisi

Sağda Viking İncisi Mars yüzeyine oturmuş şekilde gösterilmiştir. Bilim adamlarının işaret ettiklerine göre Viking girişimi şimdiye kadar yapılan Uzay uçuşlarının en karmaşığı sayılmaktadır. Bunun sonucunda Mars'da hayat olup olmadığı kesin olarak anlaşılabilecektir.

Şimdiye kadar en iyi değişiklik tavsiyeleri 1962 ile 1972 arasında Mars'dan geçen Mariner uzay aracından alınmıştır. Bu kozmik gözlemciler öyle yeni bilgiler göndermediği başarmışlardır ki Kızıl gezegen (toprağının renginden ona bu ad verilir) hakkında bilgilerini o ana kadar bütün bildiklerinin değişmesi gerekmiştir.

Amerikalı astronomi profesörü Samuel Leland Chicago Üniversitesi için plânlanan dev bir teleskoptan söz ederken şu Kehanetlerde bulunmuştu. «Biz Mars'da şehirler, limanlarında filolar ve sanayi tesislerinin tüten bacalarını göreceğiz» aynı sırada Leland'ın bir arkadaşı olan astronom Percival Lowell da Mars'da şehir ba-

kimından değil ,fakat kafa bakımından bize benzeyen vekâ sahibi varlıkların bulunduğunu söylemişti : Bu iki Amerikalının iyimserliğinin nedeni bir çeviri hatasından ileri geliyordu. 20 yıl önce İtalyan Ciovanni Schiaparelli dürbünü ile Mars'da «Canalı» —su yolları— gördüğünü iddia etmişti. Schiaparelli'nin meslektaşları bundan Kanallar —sun'î açılmış su yolları— yapmışlardı. Hemen hemen yüz yıl geçtikten sonra Mars'ın üzerindeki bu çizgilerin ne yapay ne de doğal kanallar olmadığı anlaşıldı.

Mariner 9 — Mars Uydusu üç yıl önce dünyaya 7000 den fazla fotoğraf gönderdi : Bunlardan faydalanarak bilginler Mars'ın tam bir haritesini meydana getirdiler. Bunun üzerinde

- Dev yanardağlar vardı, ve muhtemelen bunlar hâlâ faaldiler.
- 6000 metreye kadar derinlikte uçurumlar ve
- dönemeçli vadiler görünüyordu ki bunlar yalnız akan sular tarafından oluşturulabilirdi.

Mariner 9'un aygıtları su da keşfettiler, yalnız sıvı halinde değil. Bu Mars'ın kutup takkelerindeki ince bir tabaka kuru

buz (donmuş karbon-dioksit) bu ve bunun altında kilometre kalınlığında bir tabaka su buzu vardı.

Amerikan astronomu ve Mars uzmanı Carl Segan'a göre, dıştan ıssız ve boş görünen bu uzay cismi ,uygun koşullar altında günün birinde üzerinde yağmurların yağdığı, nehirlerin aktığı ve göllerin olduğu bir gezegene dönüşebilir. Fakat o da ancak Viking girişiminden sonra Mars'da ileride daha yüksek organizmaların gelişip gelişmeyeceğini söyleyebilecek tir.

Otomatik laboratuvarlar hiç umulmadık bir şey bulurlarsa, mali bakımdan bir sürü üzüntüsü olan Uzay Araştırma İdaresi için yeni ümitler doğacaktır. Nasa yöneticileri şimdiden otomatik istasyonları Mars'ın dörtbir yanını kazıyacak ve bu provaları dünyaya getirecek, içinde insan olmayan yeni uzay plânları yapmaktadırlar. Başlangıç : 1981

Hatta bugün bile Nasa uzmanları aya gönderdikleri insandan sonra, şimdide Mars'a bir insan göndermek düşüncesi ile yatıp kalkmaktadırlar.

STERN'den

- *Bir tek ihtiyacımız vardır, Hakikat. Bir tek kudretin bulunması da bundandır, Hak. Hakikat ve Hak olmadan elde edilen başarı bir hayaldir. Zalimler uzağı göremezler ve bu hataya düşerler. Hileli oyunlarda kazandıkları başarı onlara zafer gibi görünür, fakat bu zafer acı küllerle örtülüdür. Suçlu suçunun bir başarı olduğunu sanır. Kaatil sonunda kendi bıçağı ile kendisini yaralar. Hainleri meydana daima hıyanet çıkarır. Canileri hiç beklenmeyen bir anda kendi günâhlarının görünmeyen hayaletleri ele verir. Kötü bir hareket hiç bir zaman cevapsız kalmaz.*

VICTOR HUGO

- *Mutluluk garip bir şeydir. Onu hiç bir zaman tatmamış olan insanlar belki gerçekten mutsuz değildirler.*

LOUIS BROMFIELD

- *İnsanın bilgisi arttıkça bilinmeyenle olan teması da artar.*

PASCAL

- *İnsanlar hakkında bilmediklerine göre değil, bildiklerine göre hüküm vermelidir, hatta onları bildikleri tarza göre.*

VANVENARGUES